

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea lui Tudor Donos privind ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului,

constată:

La data de 09 februarie 2021 Tudor Donos a depus cerere de chemare în judecată, completată la 26 februarie 2021, împotriva lui Vasile Țîbîrnă, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a mandatului avocatului nr. 0075793 eliberat de Vasile Țîbîrnă la 05 iulie 2011 și a mandatului biroului de avocați f/n emis de Vasile Țîbîrnă la 13 ianuarie 2012. (f.d. 22-24)

Prin hotărârea din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului. (f.d. 27, 29-31)

Prin decizia din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Tudor Donos, s-a casat hotărârea din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu dispunerea încetării procesului civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului. (f.d. 147, 148-151)

La data de 04 februarie 2022 Tudor Donos a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 03 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii. (f.d. 155-167)

La 04 februarie 2022, odată cu înaintarea cererii de recurs, Tudor Donos, în temeiul prevederilor art. 12¹ din Codul de procedură civilă, a depus cerere privind

ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă.

Examinând cererea lui Tudor Donos cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Se va mai menționa că la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate în raport cu Constituția, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție mai reține că la 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat hotărârea nr. 2 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015), prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitate legilor, hotărârilor Parlamentului,

decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Astfel, conform § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a mai menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Concomitent, Curtea a precizat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, or judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la par. 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în fața oricărei instanțe.

Astfel, întru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, este necesară întrunirea cumulativă a condițiilor imperative obligatorii prevăzute la art. 12¹ din Codul de procedură civilă și § 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

În circumstanțele expuse, verificând întrunirea de către autorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a exigențelor evidențiate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la caz lipsesc temeiuri de admitere a cererii respective.

Or, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar în cazurile când cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Tudor Donos cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea lui Tudor Donos privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Tudor Donos împotriva lui Vasile Țîbîrnă cu privire la constatarea nulității absolute a mandatelor avocatului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas